

Брюксел, 14 март 2025 г.
(OR. en)

6937/25

ENV 141
CLIMA 65

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Глобални екологични политики – Обмен на мнения

1. Председателството изготви приложената бележка и въпроси към министрите, за да даде насоки за обмена на мнения по посочената по-горе тема на заседанието на Съвета (околна среда) на 27 март 2025 г.
2. Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание бележката и въпросите на председателството и да ги предаде на Съвета с оглед на обмена на мнения.

Глобални екологични политики

– Обмен на мнения –

Програмата на ООН за околната среда (UNEP) е водещият световен орган в областта на околната среда. От създаването си през 1972 г. тя осигурява лидерство, наука и решения по широк спектър от въпроси, свързани с околната среда, и катализира усилията и сътрудничеството на всичките свои 193 държави членки в името на нашата планета. Мандатът на UNEP обхваща всички елементи на природната среда, включително климата, въздуха, водата и океаните, почвите, горите и биологичното разнообразие, химикалите и отпадъците, както и широк спектър от междусекторни въпроси, включително науката, законодателството и управлението в областта на околната среда, зелената икономика, ефективното използване на ресурсите, природните бедствия и приноса на жените и младите хора за опазването на околната среда. За подобряване на състоянието на глобалната околна среда UNEP работи с националните правителства, гражданското общество, частния сектор и международните организации, участващи в опазването на околната среда.

Въпреки всички усилия на широк кръг участници, ангажирани с опазването на околната среда, натискът върху нея в световен мащаб непрекъснато нараства. Неустойчивите модели на производство и потребление означават, че постепенно надхвърляме всички пределни възможности на планетата, превръщайки тройната планетарна криза в многоизмерна криза, при която качеството и наличността на водата, здравето и производителността на почвите, прекомерната концентрация на химикали и лошото управление на критичните ресурси се превръщат в нови гранични линии в битката за здравословна планета за всички.

Променящата се геополитическа картина, опасенията, свързани със сигурността, дезинформацията и поляризацията водят до промяна в приоритетите на правителствата и гражданите – от дългосрочния просперитет, основан на чиста среда, към краткосрочното управление на кризи. Разногласията относно причините, приоритетността и решенията на екологичните кризи подкопават доверието в способността ни да ги разрешаваме чрез многостранен диалог. Забавянията в изпълнението дават възможност за нарастване на кризите и увеличаване на тяхната цена, което води до все по-голяма финансова разлика между нуждите и наличните ресурси.

Текущите преговори за нов международен правно обвързващ инструмент относно замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, ясно илюстрират всички горепосочени опасения, свързани с многостранните решения на сложни глобални екологични проблеми. Въпреки че решението за разработването на този инструмент беше взето през 2022 г. и се очакваше работата да приключи до края на 2024 г. с провеждането на пет заседания на Междуправителствения комитет за преговори (МКП), страните не успяха да намерят компромисно решение на очевиден глобален проблем, който спешно трябва да бъде решен. Основните спорни въпроси се отнасят до етапа от жизнения цикъл на пластмасите, на който трябва да действаме, и начините за финансиране както на бъдещите дейности, така и на борбата с наследеното замърсяване с пластмаси в околната среда. За да се справим ефективно с тези проблеми, трябва да действаме възможно най-рано по веригата за създаване на стойност в областта на пластмасите, преди те да се превърнат в отпадъци, които замърсяват околната среда.

2025-а е важна година за Програмата на ООН за околната среда, с предстоящата среща на Асамблеята на ООН по околната среда през декември 2025 г. в Найроби, на която се очаква да бъдат приети средносрочната стратегия и работната програма на UNEP за периода 2026 – 2029 г. Преговорите по новия международен правно обвързващ инструмент относно замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, ще бъдат възобновени с 5-ата сесия на Междуправителствения комитет за преговори в Женева през август 2025 г. Широкото участие и дълбоката ангажираност на ЕС и неговите държави членки както на министерско, така и на експертно равнище, са от първостепенно значение за успешното приключване на двете заседания. Участието на министрите е абсолютно необходимо, за да се преодолее застой по политически чувствителни въпроси, свързани с първичното производство на пластмаси, химикалите, пораждащи безпокойство, и финансирането. Трябва да се възползваме в пълна степен от нашия експертен опит и политически връзки, за да направляваме тези срещи и да се справим ефективно с променящата се многоизмерна екологична криза.

Въпроси към министрите:

1. Как Европейският съюз и неговите държави членки могат да подкрепят ефективното сътрудничество в областта на околната среда, насочено към прилагането на многостранни споразумения в областта на околната среда и към приноса за устойчивото развитие за настоящите и бъдещите поколения?
 2. Как Европейският съюз и неговите държави членки, както и други държави с високи амбиции, могат да допринесат за успешен резултат на преговорите за нов международен правно обвързващ инструмент относно замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, в периода до сесията на МКП-5.2 през август 2025 г. в Женева?
-